

דברי חכמה

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2895 * ד' תשרי תשפ"ו * 26 בספטמבר 2025
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

יום הכיפורים

תשפ"ו - 2025

יום הכיפורים מכונה גם **יום כיפור** או בקצרה **כיפור** הוא אחד ממועדי ישראל אשר חל בעשרה בתשרי, ועל פי הדת היהודית ביום זה העוונות מתכפרים דרך טקסים שונים של תפילה, בקשת סליחה וכפרה.

הלכתית הוא חמור יותר מיום טוב אך פחות משבת, אך בשל סגולתו למחילת עוונות, המצוות, האיסורים, והמנהגים הרבים הקשורים בו, הוא נחשב לקדוש במיוחד. בתורה מכונה יום הכיפורים "שבת שבתון" ו"מקרא קודש", והוא נקבע כמועדו של האירוע המרכזי בשנות יובל.

בעבר היה לאחד המועדים הבולטים בעבודת המקדש, ועיקרו היה טקסי טיהור של המקדש וידידי של הכהן הגדול על חטאי העם. על פי חז"ל, ביום הכיפורים ירד משה מההר עם לוחות הברית השניים ונסלח חטא העגל לעם ישראל, ולכן הוא נחשב בעבר ליום שמח ואף מוזכר במשנה, יחד עם ט"ו באב, כשני הימים הטובים ביותר של עם ישראל.

מדוע נהוג לצום ביום הכיפורים?

ביהדות קיימים שישה ימי צום במשך השנה. הצום החשוב ביותר הוא יום הכיפורים, בתאריך י' בתשרי, הנחשב ביהדות כיום גזירת הדין וכיום הקדוש בשנה. מקור הצום ביום כיפור הוא מציווי בתורה, ומטרתו אינה אבלות, אלא עינוי הגוף לצורך התעלות והיטהרות הנפש.

כל מי שאפשר למחות ולא מיחה נתפס

1. בין ראש השנה ליום כיפור נמצא פרזדור בן עשרה ימים. הפרזדור הזה נקרא "הימים הנוראים". בימים האלה אנו אמורים לנהל עם עצמנו חשבון נפש עמוק. הטקסט הבא הוא סוג של צידה לדרך שאיתו אני נכנס לפרזדור.

2. בתלמוד שכידוע לכולנו מכיל וגם סובל את הכול, ישנן גם הנחיות שהן הוראות שעה שניתנו בזמן ועם זאת לא אבדה חיוניותן. מה שמייחד אותן בעיני זה שהן תמיד מתחילות בפרטיקולרי, ב'יחודי הנבדל מאחרים', ומתרחבות ממנו באדוות מתרחבות והולכות אל האוניברסלי. אני מוצא בהן איכות המסרבת להיצמד אל איזו נבחרות מדומיינת שיוצרת העדפת 'אתה בחרתנו', שמוכרחים להודות שישנה בעוצמה לא מבוטלת במקומות אחרים בתלמוד. וגם במעגלים די נרחבים בחברה הישראלית היום.

3. וכשאתם פוגשים בהן, באותן הוראות שעה, במקרה או שלא במקרה, הן פוגעות בכם ישר בין העיניים ואינן מרפות, עד שאתם קמים ומוחים. כי אין לכם ברירה אחרת, מלבד לקום ולמחות. במסכת שבת מצאתי אחת כזאת ומיהרתי לרוץ לספר לחברה.

4. "כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מכה – נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו – נתפס על אנשי עירו, בכל העולם כלו – נתפס על כל העולם כלו". (שבת נד, ב)

5. זוהי רמה מאוד גבוהה של תביעה לעמדה מוסרית ולגילוי אחריות. המתחילה באנשי ביתך ומתרחבת אל ועל העולם כולו. וכשאני נפגש בתביעה שנובעת מעמדת כוח כה מוסרית, מיד אני מתמלא הערכה ויראת כבוד אל מי שראה בי בנו את היכולת להתרומם על קצות אצבעותינו המטפוריות, ולא לוותר לרצון האנושי כל כך להעדיף את בני ביתי ואנשי עירי על פני כל השאר.

6. בצירוף: שכווי שוכמו שופר קורא לכם להתעורר ולמחות את ועל החטאים

הגולה היא תיבה | הרהורי גולה במותו של חודש אלול

1. כי הנני מביא רעה על כל בשר (ירמיהו פרק מ'ה)
 כבר הרבה זמן שהוא מתאפק, אלוהי המבול, מאז שאמר לנח "קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס". אולי נרדם באיזושהי גלקסיה רחוקה, אולי כילה את חמתו בבשר אחר בגלקסיות רחוקות. ואז ירמיהו הזעיק אותו לכאן, את אלוהי המבול, אלוהי קץ כל בשר. והוא חזר הביט ימינה שמאלה וכבר ניצתה חמתו וכבר הוא מביא רעה על כל בשר.

2. אלוהי המבול ואלוהי ירמיהו חד הם.
 נדמה שירמיהו הצופה בעם ישראל ובהנהגה המשחיתה את דרכו בארץ ישראל, רואה את החורבן הנורא שמביאה עימה ההשחיתה הבלתי נמנעת הזאת, מבין שהגולה עשויה להיות מעין תיבת נח נוחה שבתוכה יפליג עם ישראל בשלום עד קץ כל הזמנים, או עד יום פוקדי אותם נאום השם. מה שיבוא קודם.

3. ועם ישראל יחטא וישוב, יחטא וישוב, עד שלא ישוב עוד. לארצו. הרבה שנים תחלופנה עד שהלמות קורנסים תהדהד מחדש בשדמות יהודה. יהיו אלה אנשים שדחקו את אלוהים וההלכה אל מחוץ לחייהם הרוחניים והמעשיים, וכבר הם דוחקים את הקץ. "אין משיח לישראל וקדימה לעבודה!" יקרא בעתיד חיים יוסף ברנר. וקריאתו תהדהד בחלל מאה שלמה. עד שתחדל. עד שבמקומה יבואו קריאות חדשות "מוות לערבים" ו"השמאלנים הם בוגדים."

4. ואנו נלך מכאן שוב. אולי משום שאיננו משכילים להיחלץ ממוטיב ההתאבדות הלאומית שאוחז בנו בהיותנו על אדמתנו, זה המוטיב התודעתי המייאש והנצחי שאנו לכודים בו. נלך ונשוב. נלך ונשוב. וכך נמשיך, ללא לאות, עד קץ כל הימים. וחוזר חלילה.

פינת הקריקטורה השבועית: באתי לדבר על שלום | פיל בחנות חרסינה

• שנה טובה

הנה התחילה לה עוד שנה, האם אנחנו אופטימיים? האם אנחנו מקבלים אותה בחיוך או בחששות כבדים?

• ערן שלם ז"ל

לא הכרתי אישית את ערן, אני יודעת מה תורם אביו, עידו, בכל מאודו ובכל כוחותיו, לשיקומו של קיבוץ מנרה. אני זוכרת כשנפטר הסבא אלישע שלם, שהיה קצין מצטיין ומוביל בצנחנים, וגם, לא פעם רקדתי את הריקוד "שיבולת בשדה כרעה ברוח" שכתב הסבא רבא, מתתיהו שלם.

אני קוראת על קורות המשפחה, ורואה מהי משמעותה של "אליטה משרתת" שמחנכת דורות על דורות לנתינה מוחלטת ושלמה. דורות שמממשים את דבריו של נחמיה התנכ"י: "באחת ידו עושה במלאכה ובאחת מחזקת בשלח". שילוב של עבודת האדמה והפרחת השממה בארץ ישראל עם הגנה על האדמה, על הישובים ועל המדינה כולה. ועוד בשילוב זה, התפיסה שהקיבוצניק הוא אמנם עובד כפיים, אבל בשעות הפנאי ובחג הוא יוצר נכסי תרבות לדורות.

אני שמחה לחשוב שרבים במדינה עדיין יודעים להעריך את תרומתה של האליטה הזאת, שמגינה על הארץ עד התלם האחרון.

• אנשים טובים

המצב הקשה שהמדינה מצויה בו כבר כמעט שנתיים, ההצטברות של כאב, זעם, חוסר אונים מהמציאות סביבנו, יכולים להפוך לתחושה של ייאוש.

אני תולה תקווה באנשים הטובים שיש לנו כאן בארץ. המון מתנדבים בכל התחומים, אלה שבונים ומשפצים, אלה שמנקים בתים פגועים וחצרות, אלה שמבשלים לחיילי צהל, ומסייעים לנכים ולהלומי הקרב, והאחרים שמגיעים לישובים שנפגעו בצפון ובנגב המערבי על מנת לשרת שם לפחות שנה. כל האנשים הטובים האלה עשויים להיכנס לוואקום שיצרה הממשלה ומנהיגיה,

ובכוחם להחזיר למדינה הזאת את הרוח היוצרת והבונה. לעשות את החיים שלנו משמעותיים שוב.

• עם סיום עונת השחייה

עוד עונה חלפה לה, ושוב נחכה 8 חדשים, לעונה הבאה שתגיע, אני מקווה לטובה.

לקראת העונה הבאה יש לי בקשה קטנה: השנה קניתי 3 פנקסים של כרטיסים לאורחי המגיעים לבריכה. כל פנקס עלה 400 ₪, כלומר 1200 ₪ בסך הכל. וזאת בנוסף למינוי שקניתי במיטב כספי.

כמו בכל שנה עד כה, נשארתי עם כמה כרטיסי כניסה לאורחים בבריכה, שהחל מהאחד באוקטובר, יהיו שווים בקושי את הנייר שעליו הם נדפסו. עד כה אמרתי לעצמי בכל שנה: "שזאת תהיה התרומה שלי לקיומה של הבריכה", אבל השנה אני מתחילה להרגיש פראיירית. למה אני חייבת לתרום לבריכה בנוסף לכל מה שאני משלמת?

למה שהכרטיסים האלה לא יוכלו לשמש אותי לכניסת אורחי בעונה הבאה, במקום לשמש אותי כפתקים לרשימת קניות באלונית.

מה דעתכם? הגזמתי?

לכל קוראי דברי הכפר באשר הם אחל שבת שלום ולקראת יום הכיפורים החל בשבוע הבא, אני מבקשת סליחה ומחילה מכל מי שפגעתי בו במילותיי. האמינו לי, הרבה מאד פעמים אני עוצרת את אצבעותיי על המקלדת על מנת שלא לעורר כעסים ופגיעות. אז, שוב, אם מישהו נפגע מדברים שכתבתי – אני מבקשת את סליחתם.

גמר חתימה טובה

תמר וולפין

פִּינֶת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זֶהֱי זְכָרָם בָּרוּךְ

חיים מעין ז"ל - (22/1/1921 - 21/10/2014)

חיים, מחברי הקיבוץ וממסדיו, כלומר "מהותיקים".
חיים נולד בוורשא.
היה חבר בחברת הנוער "גורדוניה". הוא נתפס והובא לאושוויץ.
תוך כדי "הצעדה" הוא הצליח להמלט.
חיים הגיע לארץ באניה "נגב", וזאת דרך מעצר בקפריסין
ולבסוף הגיע לכפר הנשיא.

<https://khbbm1.wixsite.com/2014-04>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

ברכות לראש השנה

הייתי כבת חמש עם פרוץ מלחמת העולם השנייה וכשהתחילו להפציץ את לונדון, פינו את ילדי הבירה למקומות בטוחים יותר. העבירו אותי עם עוד ילדי הגן לעיירה קטנה בוויילס, לביתם של זוג זקן וערירי. מאוחר יותר נקלטתי למעון ילדים יהודים בעיירה אחרת לקבוצה המנוהלת על יד מדריכי תנועת 'הבונים'.

נשלחתי להורי בחזרה הביתה בתום המלחמה והצטרפתי אל התנועה ואל הקופה המשותפת. מאז אני חיה בין אנשים שאני מכירה, מי פחות ומי יותר אבל רובם אנשים שעמדו לי באמצע הדרך, שיתפו איתי פעולה, עבדו איתי למען כולם ונתנו לי לעבוד איתם.

אני מודה וגם מודעת לכל אנשי קהילת כפר הנשיא, ובערב ראש השנה ה'תשפ"ו מברכת את כולנו שבימים מבלבלים וכואבים אלה אנחנו נדע לשמור ולהעריך את תחושת האכפתיות, אחד כלפי השני ששולטת כאן ושנדע שלום בית לכל עם ישראל.

שמחה ארנולד

כמו בעשרת הדיברות, המחולקות לדיברות של "עשה" ודיברות של "אל תעשה",

ככה נברך בברכות של "יקרה" וברכות של "שלא יקרה".

אז ברכות של - לא יקרה:

נתחיל בברכה הכי משמעותית שניתנה כאן על הבמה על ידי גדול הדור, באחת החתונות פה לפני איזה 30 שנה:

1. שלא יפול לכם הסבון במקלחת וכשתכופפו להרים אותו, יתקע לכם הברז הקטן בגב

2. שתהיה שנה בלי תשתיות הפוכות ובז' במדרכות

3. שנה בלי מלחמות פנימיות וחיצוניות ובלי מגפות

ברכות של – יקרה:

4. שתהיה שנה מלאה בזיגים ושמחה, ביחדנס ואירועי קהילה

5. שהדברים ימצאו את מקומם - שפע גשם, נביעות בירדן ושמש בשמים,

בהתאמה שהחשמל יזרום בהידרו ובסולארי כמו המים

6. שנה בה גיליונות "דברי" יהיו שמנים ומלאים באופטימיות

7. שכפר הנשיא תפתח עוד מקורות הכנסה במלונאות ובתעשייה והפרנסה תהיה ברוכה

8. שירבו כאן הילדים, הש"שנים והמכינה

9. שלפאב יהיה שפע של תעסוקה

10. שיחזרו החטופים השפיות והשלווה

כתב: ביני יודאיקין

קראו בטקס: ביני, ניה ויהלי יודאיקין

עורו ישנים משנתכם

1. "אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב – רמז יש בו. כלומר; עורו עורו ישנים משנתכם, והקיצו נרדמים מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם, וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן, ושוגים כל שנתם בהבל וריק, אשר לא יועיל ולא יציל. הביטו לנפשותיכם! והטיבו דרכיכם ומעלליכם! ויעזוב כל אחד מכם דרכו הרעה, ומחשבתו אשר לא טובה." (הרמב"ם משנה תורה הלכות תשובה פרק ג')

2. אני יודע שרובנו הקוראים ברמב"ם, מבינים את הנחיית הרמב"ם לגבי תקיעת השופר כמין סוג של קריאת התעוררות שאמורה לגרום לנו להקיץ משנתנו לקראת השנה החדשה ולחזור בתשובה מהר ככל האפשר.

3. והנה בשנים האחרונות נדמה לי שירדתי לסוף דעתו של הרמב"ם. הלכתי אחרי הרמז שיש בהם, בדברי הרמב"ם, וניסיתי להבין ממה בעצם מבקש מאיתנו הרמב"ם להתעורר.

4. כאשר קוראים את הדברים בקריאה ראשונה, ניתן לחשוב שהרמב"ם מדבר באמת על משהו כמו התעוררות משנה. אותו מעשה יומיומי מכני שעושה האדם באופן אוטונומי בשגרת יומו. לקח לי הרבה זמן בכדי להבין שהרמב"ם בעצם איננו מדבר על התעוררות משנה, משום שהוא מתאר את ההתעוררות כמעשה תודעתי הרבה יותר מורכב ועמוק. ואז הבנתי בעצם שהרמב"ם רומז לנו שכאשר השופר קורא אלינו "עורו משנתכם", עלינו להתעורר מהשנה שלנו ולא מהשנה היומיומית שלנו.

5. הרמב"ם דואג שאם לא נתעורר מן השנה הישנה ונשיל אותה מעלינו כנחש המשיל את עורו, ונתעורר כך סתם כמו משנתנו היומיומית, ניכנס חלילה אל השנה החדשה כאשר השנה הישנה עדיין תלויה על גופנו ונהיה כפויים לשחזר בשנה החדשה את השנה הישנה שאנו כה מתעבים.

שמה נחמיץ את ההזדמנות להיכנס לשנה החדשה באמת כאל שנה שמעולם עוד לא היינו בה. שנה שעוד לא השתמשנו בה. לכן, אומר הרמב"ם, כאשר קורא אלינו השופר: "עורו ישנים משנתכם!", קריאתו מפצירה בנו להשיל מעלינו את השנה הקודמת ולהיכנס מחודשים אל השנה החדשה, זאת שאף פעם עוד לא היינו בה ועדיין לא קלקלנו אותה. תתחדשו. שנה טובה! ואנא, עשו הכול, אבל באמת הכול על מנת שהחטופים ישובו מי לביתו ומי לקברו.

כתב: דודו פלמה
קראו בטקס: דודו פלמה וטל פלמה וואייט

בואי / אהרן בס

כְּשֶׁאַתָּה בָּאָה
 אֶל תְּבוּאֵי בְּיָדִים רִיקוֹת
 הִבֵּי־אֵי אֶתְךָ שְׂמִיחָה וְדִבֵּשׁ
 וְגַם עֲנֵג וּבְרִיאוֹת וּפְרִנָּסָה וְאֶשֶׁר
 אֶהְבָּה לְכֹלָם וְזוּגִיּוֹת שְׁלָמָה
 וְקוֹרֶת גַּג לְנִצְרָכִים
 וְאֵל תִּשְׁכְּחֵי אֶכֶל
 לְמֵלֵא בּוֹ מְקַרְרִים רַעֲבִים
 וְתִקְוָה! הִבֵּי־אֵי הַרְבֵּה תִקְוָה
 וּבְעֶקֶר אַחֲדוּת וְשָׁלוֹם בְּיֵינוּ
 בְּסֹדֶר, שָׁנָה? תִּהְיִי טוֹבָה
 וְאֵל תִּאֲכֹזְבִי מִתּוֹקָה שְׂכֵמוֹתֶךָ
 כִּלְנוּ כָּאֵן מְחֻכִּים לָךְ שֶׁתְּבוּאֵי
 בְּבִרְכָּה

הקריאו בערב החג: קרן ויעל עזריה

48 חטופים וחטופה נמצאים כבר 721 ימים בשבי

ענבר הימן

בת 27 מחיפה, נחטפה ממסיבת הנובה ברעים

עדיין בעזה

בת 27 במותה, הותירה שני הורים ואח. נרצחה ב-7 באוקטובר במסיבת הנובה ברעים וגופתה נחטפה לרצועת עזה

מקסים הרקין

בן 36 מטירת הכרמל, נחטף ממסיבת הנובה ברעים

עדיין בעזה

בן 36, נחטף ממסיבת הנובה ברעים

איתן הורן

בן 38 מניר עוז, נחטף מניר עוז

עדיין בעזה

"איתן הורן, בן 38 מכפר סבא, נחטף ב-7 באוקטובר עם אחיו יאיר, מביתו בקיבוץ ניר עוז, לאחר שהגיע לבקר אותו במהלך חול המועד סוכות. ספיר כהן, שנחטפה ושחררה בעסקת החטופים בנובמבר 2023, שהתה עם איתן בשבי, וסיפרה: "אני זוכרת את השירים ששרת לנו, אפילו המחבלים זמזמו אותם. כשלא היה לך תיאבון אמרת לי, 'ספיר, אל תדאגי, לפחות עכשיו אחזור לארץ רזה וחטוב ואתפוס לי כלה'". איתן, שמכונה על ידי משפחתו איתו, חי ונושם חינוך: הוא מדריך נוער בקיבוצים, עבד במחנות העולים, שליח הסוכנות היהודית, מדריך נעלי"ה ועוד. הוא גדל בארגנטינה ועלה לארץ בגיל 16. משפחתו וחבריו מספרים עליו שהוא "איש מצחיק עם לב ענק, אוהב לשיר ולרקוד, ובעיקר לשמח אנשים".

אריה זלמנוביץ'

בן 85 מניר עוז, נחטף מניר עוז

נרצח בשבי

עדיין בעזה

אריה נחטף מביתו ומת בשבי חמאס. לאחר יותר מעשרה ימי מלחמה החליטה משפחתו לפרסם תיעוד מרגעי חטיפתו, שבו הוא נראה חבול ומובל על אופנוע. פרחאן קאדי שחולץ משבי חמאס העיד שראה אותו מת לצידו לאחר שלא קיבל את התרופות והטיפול הרפואי שלהם היה זקוק.

זלמנוביץ', ממקימי ניר עוז, היה החטוף המבוגר ביותר בשבי. הוא התאלמן ב-1997 מרעייתו רות והיה אב לשני בנים וסב לחמישה נכדים. בקיבוץ סיפרו: "אריה היה כל חייו איש אדמה שעסק בחקלאות ובגידולי שדה. איש ספר ובעל ידע רחב בנושאי היסטוריה וידיעת הארץ".

שירי מלחמת חרבות ברזל

GREEN.7

הותר לפרסום

ובוקר קסום הופך שוב לחסום
איך מתחילים ככה את היום
קשה להכיל, זה נורא ואיום

ושוב הותר לפרסום בצהרים
והשדרן מדקלם מונולוג בטון יבש
עם דמעות בעינים
כתבינו מוסר, כתבינו משדר
וכתאום הכל עוצר, מי סופר?

עד הערב

כי רגע לפני החשיכה
בזמן דמדומי השקיעה
ההודעה שוב מופיעה
פוצעת, שורטת, מכאיבה

הותר לפרסום

שבצפון, ובדרום
נפגע ממטען, בחיסול בכיר
לוחם בחי"ר, שאני כלל לא מכיר
בהיתקלות, במארב
עולם מלא קרס, חרב.

ודבר אחד אנ'לא מבין
כיצד צמד מילים
מעולם של דימויים
אסטרטגיות ותכנונים
פרסומות וקמפיינים
הפכו לכל כך מפורסמים

ומתי כבר יותר לפרסום שלא יהיה יותר שימוש בהותר לפרסום...?

שרוליק רוזנפלד

26.9 תומר ברזילי

27.9 קורין שפרונג

טלית עומר

ברי פורת

יערה ויסבקר

איתן ויסבקר

28.9 עמית חייט

עמית דדוש

יעלה אזרן

29.9 טל הלפר

תמר לניאדו

30.9 נמרוד סולומון

אופיר חיון

עומר לדרמן

עופריי אלטמן

1.10 דליה זלצברג

2.10 לפיד בר דוד

יהל במנולקר

סיפור ליום הכיפורים

החייט והדג

הסיפור:

מעשה שהיה ברומי בערב יום כיפור, שהיה שם חייט יהודי אחד שהלך לקנות לו דג לסעודה מפסקת.

נשאר בשוק דג בודד, ועמדו החייט ונער משרת של המושל והתמקחו עליו. זה העלה למוכר במחיר, וזה העלה לו במחיר, עד שהחייט קנה אותו בסכום מופרז של שנים עשר דינרים.

בשעת הארוחה אמר המושל לנערו: מדוע לא הבאת לי דג?

אמר לו הנער: אדוני, לא אסתיר ממך, כך וכך עשה לי יהודי אחד שהתמקח והעלה את המחיר, וכי היית רוצה שאקנה לך דג בשנים עשר דינרים?

אמר לו המושל: מי האיש?

אמר לו: יהודי פלוני.

שלח המושל להביאו.

אמר המושל לחייט: מה ראית לך צורך, חייט יהודי פשוט שכמוך, לאכול דג בשנים עשר דינרים?

אמר לו החייט: אדוני, יש לנו יום אחד שמכפר על החטאים שאנו עושים בכל השנה, וכאשר מגיע יום זה אין אנו צריכים לכבדו?

אמר לו המושל: משום שהבאת ראיה לדברך, הרי אתה פטור מעונש.

מה גמל לו הקדוש ברוך הוא לחייט על מעשיו? הלך לביתו וחתך את הדג וזימן לו הקדוש ברוך הוא בתוכו מרגלית טובה, והיה מתפרנס ממנה כל ימיו.

על הסיפור:

הסיפור מציג דילמה של ביקוש והיצע – מה המחיר ששווה לשלם על הדג

היחיד שנותר בשוק?

לנערו של המושל נדמה כי שנים עשר דינרים הם מחיר מופרז, והמושל יעדיף

לוותר על הדג בארוחה של אותו היום. מחר יוכל לאכול דג במחיר שפוי.
 אך עבור החייט אין זה יום ככל הימים, מחר לא תהיה לו הזדמנות נוספת, אלא
 רק בעוד שנה. על הכף מונח כבודו של היום הקדוש בשנה, ולכן הוא מוכן לתת
 חלק נכבד מכספו עבור דג, ובכך מביע את הוקרתו לאלוהים שזימן לו, עם כל
 עם ישראל, את האפשרות הנדירה לכפר על חטאי השנה.
 אישור לתקפותו של תשלום זה מקבל החייט פעמיים: פעם אחת מפי המושל
 שמסכים שרכישה זו עדיפה על פני כבודו, ופעם שנייה כשאלוהים מאפשר לו
 להמשיך ולכבד את כל ימי הכיפורים הבאים בלי דאגה כספית.

